

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

28. An si in Bulla præcipiatur tribus diebus ieiuniorum fieri Orationem, eleemosynam, &c. an iisdem diebus facienda sit? Et an quando expressè Bulla non dicit, ut oratio, visitatio, & eleemosyna fiat ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

prædicta opera non peregerit tempore constituto, tamen quando ad penitentiam accedit, verè dicitur impenitens. Neque obstat quod voluntariè omittens non dicitur impeditus, c. fin de elect & c. commissas, eod. in 6. quia licet sit impedimentum in causa, tamen tunc non est voluntarium. Quare si quis peteret commutationem operum, vel dilationem consecutionis Iubilæi, ob id solum, quia non vult illo tempore lucrari, cum tamen commode posset, talis non esset capax illius dispensationis, quia non diceretur impeditus. Verùm si iam commisit opus temporè addictum, nec esset tempus illud agendi, & peniteret, non diceretur impedimentum amplius voluntarium, sed necessarium ex suppositione. Neque etiam obstat quod sit elapsus tempus, cui addicta erant ieiunia, quia datur regulariter Confessorio facultas differendi singula, & omnia opera, & hæc facultas, vt supponimus nondum exprimitur.

1. Hinc rectè & doctè, vt semper solet, Angelus Bossius in tract. de Iubilæo, sect. 1. cas. 38. & 39, duo firmavit. Primum quod Confessorius penitenti, qui visitationem Ecclesiæ statutus diebus, & die Sabbathi confiteatur, si dubitat probabiliter eum permanfurum in occasione peccati, si tunc illum absoluat, potest differre absolutionem, & communionem ultra tempus in Bulla statutum per aliquot hebdomadas, vt eruat illum ab occasione peccatorum, & reddatur moraliter certus, quod ad illa non redibit, & postea eum à referuatis absolvere validè potest. Secundò, quando quis ad finem Iubilæi vult confiteri, sed ob longam confessionem, quia quia habet casus valde difficiles & intricatos, Confessorius pro temporis angustia nequit illum integre audire, possit idem Confessorius illum absoluerè intra tempus Iubilæi à censuris, & à casuum referuatione, & differre absolutionem peccatorum in aliud tempus, & finito tempore Iubilæi illum absoluerè, ita quod vigore talis absolutionis remaneat absolutus, & consequi valeat fructum Indulgentiæ Iubilæi. Sed ex his oritur pulcherrimum dubium?

RESOL. XXVII.

An in Iubilæo extra tempus quadragesimæ possit quis comedere lacticia sine Bulla Cruciate? Et an possit adduci consuetudo in contrarium? Et an in dubio de tali consuetudine, an fuerit introducta animo se obligandi, vel causa deuotionis, & honestatis, præsumendum sit non obligare? Ex part. 3. tract. addit. R. 1. c.

1. Pro affirmatiua sententia, quæ nimis laxa immerito aliquibus visa est in part. 1. tract. 9. ref. 6. adduci aliquos Doctores, quibus nunc adeo Philippum de la Cruz, in Thef. Eccl. tr. 1. §. 20. n. 9. vbi sic ait. Si los Iubilæos vienen en quaresma se puede ayunar y cumpliendo huevos, y cosas de leche teniendo bula: no porque lo pida el Iubilæo, sino por ser quaresma, y en el año viuiendo aunque no la tengan comiendo los dichos manjares, cumpliendo con los tales ayunos. Sic illis consuetudo nescio an sit scienter & sponte inducta, sed ob frequentes Bullas, quas ferè omnes capiunt, putato viros simpliciores per errorem se obligare: & in Sicilia & in Hispania talis consuetudo nescio quo pacto possit probari, eo quod abhinc quinquaginta annis maior pars populorum, quæ sola posset & deberet consuetudinem introducere ex priuilegio Bullæ comedit oua & lacticia. Ergo circa hoc nullus vltus allegari potest, qui introduxerit consuetudinem per modum præcepti, cum nullus fuerit vltus huius abstinentiæ. Adde quod in tali casu non sufficeret vltus & con-

suetudo, nisi hæc facta fuissent animo se obligandi, sunt enim hæc duo valde diuersa, nam potest intendi per se vltus & consuetudo, & non intendi animo se obligandi, sed tantum ex deuotione.

3. Et cum hæc res sit valde dubia, an videlicet in tali consuetudine si extaret, fuerit animus & intentio totius populi se obligandi ad talem abstinentiam lacticiniorum, sequitur inclinandum esse in eam partem, vt consuetudo potius sit deuotionis & honestatis, quam obligationis, quia in dubio nemo præsumitur velle se obligare, & melior est conditio possidentis. Et ita hæc omnia præter Vasquez, Sancium, Suarez, à me alibi citatos, tenet & docet nouissimè Egidius Trullench, in Bull. Cruciate, lra. §. 4. dub. 3. n. 4.

Sup. hoc inf. in 1. 6. ex Ref. 31. vlt. & in alius §. eius not.

Alibi in Resolutionibus not. præterita.

RESOL. XXVIII.

An si in Bulla præcipiatur tribus diebus ieiuniorum fieri orationem, eleemosynam, &c. an in istis diebus facienda sit? Et an, quando expressè Bulla non dicit, vt oratio, visitatio, & eleemosyna fiat tribus diebus, sed tantum indeterminatè mandatur Ecclesiarum visitatio, oratio, eleemosyna, an sufficiat semel visitare, orare, & eleemosynam facere, etiam die Dominico, non solum ante, sed post Communionem? Ex part. 5. tract. 12. Ref. 22.

1. Respondent affirmatiuè communiter Doctores. Nam opera in Bulla præscripta non possunt anticipari, vel postponi, quia ad lucrandas Indulgentias seruanda est forma præscripta, vnde in hoc casu non valet regula illa quod plus soluit qui ante tempus soluit, neque alia quod nihil refert quod de æquivalentibus fiat. Ita Sanctarellus de Iubil. c. 7. dub. 1. Leo de Iubilæo, p. 2. n. 146. Lauorius de Iubilæo, p. 1. c. 2. n. 8. & seq. Reginald. tom. 1. l. 7. c. vlt. num. 184. Filiuc. tom. 1. tr. 8. c. 10. n. 255. & alij.

2. Verùm his non obstantibus Angelus Bossius de Iubilæo, sect. 4. cas. 8. num. 9. cum aliis docet probabile esse eum, qui ob probabilem ignorantiam, obliuionem, vel incogitantiam, siue inaduertentiam, vel imprudentiam absque alia culpa & negligentia omittit orare, ac eleemosynam facere vsque ad Sabbatum, & tunc faceret eleemosynas ac orationes notabiliter maiores, quàm tribus diebus facere tenebatur, ex quadam æquitate & tacita indulgentia, seu Papæ intentione lucrari Indulgentiam. Et verisimile est Papam si de hoc casu esset interrogatus ita pro sua pietate responsum. Vnde ex his infert ex Nauarro idem Bossius, cum qui feria 4. facit eleemosynam æquivalentem tribus diebus faciendam, lucrari Indulgentiam, ex eadem æquitate, & tacita concedentis mente. Adde, quia in his casibus videtur impleri voluntas Papæ ordinantis eleemosynam ad subleuamem pauperum.

3. Notandum est tamen quod quando Bulla expressè non dicit vt oratio, visitatio & eleemosyna fiat tribus diebus, sed tantum indeterminatè mandatur Ecclesiarum visitatio, oratio, & eleemosyna, sufficit semel visitare, orare, & eleemosynam facere etiam die Dominico non solum ante, sed post communionem. Ita Henriquez l. 7. c. 10. n. 6. & alij, quos citat & sequitur Bossius vbi suprâ, num. 14.

Sup. hoc inf. in Ref. 31. §. Dico quarto, & in alio §. eius not.

RESOL. XXIX.

An quando in Bulla Iubilæi, vel Indulgentiarum præscribitur simpliciter, & indeterminatè eleemosyna, hæc facienda sit secundum qualitatem personæ?

Et